

220 ROKOV FARNOSTI
TRENČÍN – ORECHOVÉ
1781 – 2001

Obsah:

SLOVO NA ÚVOD KRISTOVA CIRKEV Z HISTÓRIE FARNOSTI

Vznik farnosti
Farári a administrátori farnosti
Kapláni
Kňazi pochádzajúci z farnosti
Kňazi pochovaní na území farnosti
Odpustky vo farnosti (hody - pôvod slávenia)

ÚZEMIE FARNOSTI

ZÁVAŽIE:

Orechové:
Horné Orechové:
Farský kostol
Niektoré stavebné úpravy kostola:
Žabinec:
Istebník:

ZAMAROVCE:

ZLATOVCE:

Hanzlíková:

ZÁBLATIE:

Rybáre:
Záblatie - Veľké a Malé:
Kaplanka Narodenia Panny Márie

Dodatok:

Použitá literatúra:

OBSAH:

Slovo na úvod:

Drahi farníci k vydaniu publikácie o farnosti bol záujem viacerých z Vás, ktorí ste chceli vedieť niečo bližšie o kostole, kaplnkách a križoch, ktoré sa tu nachádzajú. Vďaka Vaším informáciám, farskému archívu a literatúre, ktorá je uvedená, vzniklo toto dielo. Nie je to historická publikácia, i keď uvádzam niektoré údaje z dejín. Mojim úmyslom bolo, aby sme poznali bližšie svoju farnosť z náboženského pohľadu, čo všetko sa v nej nachádza. Pôvod niektorých križov sa mi nepodarilo zistiť, aký bol dôvod ich postavenia. Sú tu uvedené aj stručné životopisy svätých, ktorých máme zobrazených v kostole, v kaplnkách...

Je dobré, keď človek pozná svoje korene, svojich predkov, ale aj korene duchovnej rodiny do ktorej patrí.

Som veľmi rád, že máte záujem, udržiavate a staráte sa o to čo nám zanechali naši predkovia. Veď je to vizitka nás všetkých, že nie sú nám ľahostajné v akom stave sa nachádzajú. Nech nám i naďalej pripomínajú vieru v Boha a úctu k svätým našich predkov a nech je i náš život živým svedectvom viery v Boha v 21. storočí.

V Trenčíne-Orechovom, dňa 30. septembra 2001

Martin Poživenec
Správca farnosti

KRISTOVA CIRKEV:

Boh plní svoje prisľúbenie, ktoré dal v raji po páde prvých ľudí. V plnosti času druhá Božská osoba - Syn - berie si ľudské telo a prichádza na tento svet. Ježiš Kristus, opravdivý Boh i človek prichádza, aby plnil Otcovu vôľu vykúpiť ľudstvo. Narodil sa v Betleheme z prečistej Panny Márie.

30 rokov žil "skrytým" životom. Počas verejného účinkovania ohlasoval "Evanjelium", radostnú zvesť o Božom kráľovstve, o kráľovstve lásky a pokoja. Svoju lásku k nám dokázal smrťou na križi, na ktorom nás vykúpil. Na tretí deň vstal zmŕtvych.

Po štyridsiatich dňoch vystúpil k svojmu Otcovi a na desiaty deň zoslal Tretiu Božskú osobu, Ducha Svätého, Posvätiťa.

Ježiš Kristus počas verejného účinkovania mal veľa učeníkov, z ktorých si vyvolil Dvanástich a nazval ich apoštolmi (apoštol, z gréckeho - poslaný, posol). Z nich Šimonovi, ktorému zmenil meno na Peter (Skala), prisľúbil, že bude jeho zástupcom na zemi. Po svojom zmŕtvychvstaní Ježiš odovzdal Petrovi moc nad Cirkvou, ktorú založil. (Bližšie - Písmo Sväté Nového Zákona).

Kristus založil len jednu Cirkev. Cirkev je tajomné telo Kristovo, ustanovizeň Božsko-ľudská, neviditeľná hlava - Kristus. Viditeľná hlava - rímsky biskup, pápež, nástupca sv. Petra a námestník Kristov na zemi. Do Cirkvi sú pozvaní všetci ľudia. Úlohou Cirkvi je viesť ľudí ku spásu - k večnému životu. Aby tak mohla robiť, Kristus dal svojej Cirkvi sviatosti, ktorými nás posväcuje.

Cirkev rozšírená po celom svete má presné štruktúry. Najvyšším pastierom, učiteľom na zemi je Svätý Otec, nástupca sv. Petra, apoštola. V dnešnej dobe je ním pápež **Ján Pavol II.**, vlastným menom Karol Wojtyła, pôvodom z Poľska. Za pápeža bol zvolený 16. októbra 1978.

Biskupstvo

Celý svet je rozdelený na biskupstvá, teda na miestne Cirkvi. Na ich čele stoja biskupi - nástupcovia apoštolov. Naša farnosť patrí do

Nitrianskeho biskupstva, ktoré je najstaršie biskupstvo v strednej a východnej Európe. Nitra ako sídlo biskupa sa výslovne spomína v buli pápeža Jána VII. v roku 880 "Industriae tuae". Prvým nitrianskym biskupom bol Viching. Nitra v tom čase bola pod správou arcibiskupa - metropolitu Metoda.

Terajším diecéznym biskupom je **Mons. Ján Chryzostom kardinál Korec**, rodák z Bošian. Kňazskú vysviacku prijal 1. októbra 1950; konsekrovaný na biskupa 24. augusta 1951 a za nitrianskeho biskupa menovaný 6. februára 1990.

Pomocní biskupi:

Mons. František Rábek titulárny biskup katrenský, generálny vikár, rodák z Močenku. Konsekrovaný za biskupa 27. júla 1991.

Mons. ThDr. Marián Chovanec titulárny biskup maxitenský, rodák z Trenčína. Sviatosť krstu prijal v našej farnosti. Konsekrovaný za biskupa, 18. septembra 1999.

Patróni diecézy - **Svätý Andrej Svorad** a **svätý Benedikt**, pustovníci na SKALKE pri Trenčíne. Stručný životopis v časti o kostole - vitráže.

Katedrálly chrám - Bazilika sv. Emeráma, biskupa - mučenika. Je to kostol diecézneho biskupa - hlavný chrám diecézy. Tu má biskup svoju katedru, z ktorej hlása veriacim Božie slovo.

Sv. Emerám, biskup - mučeník

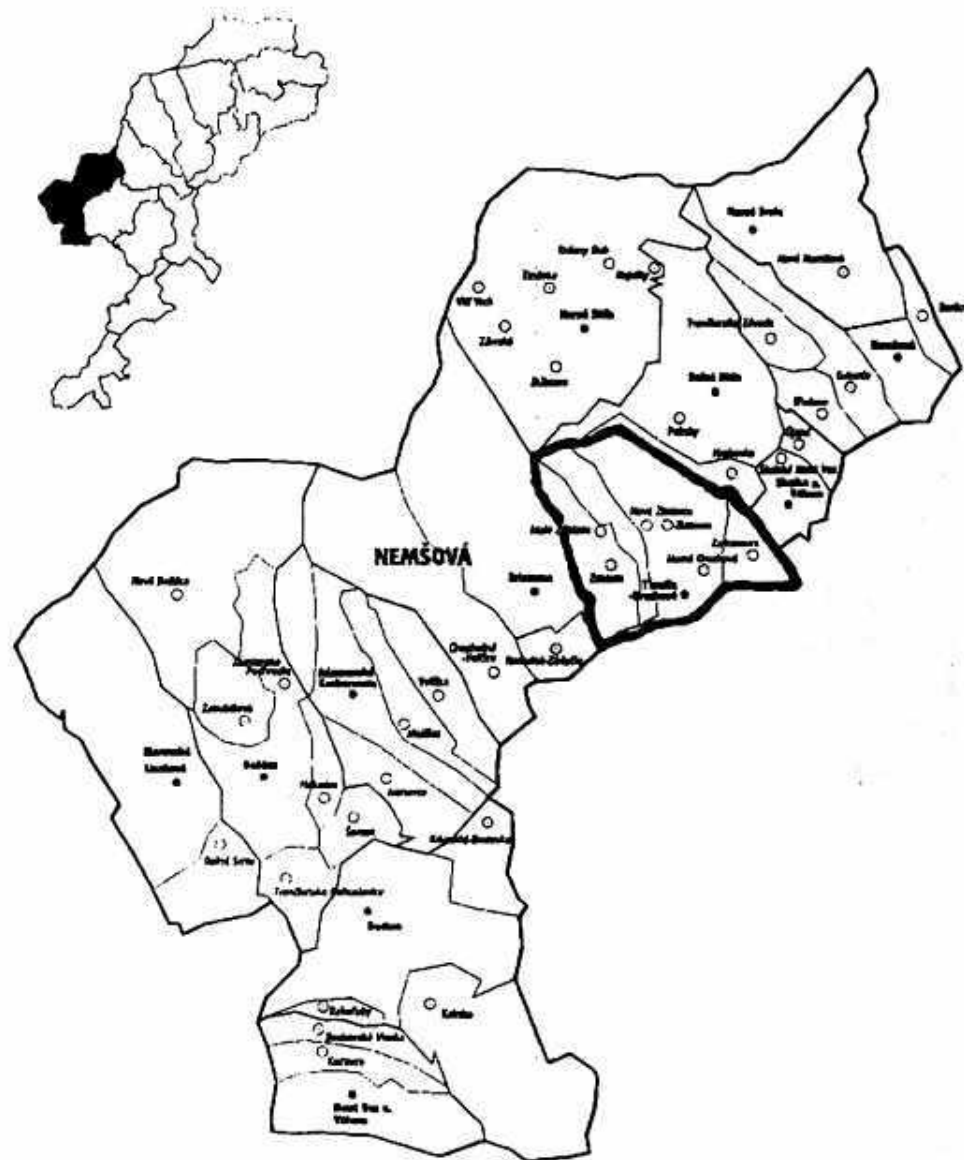
Pochádzal z Akvitánie - dnešné Francúzsko. Pôsobil ako misijný biskup v Bavorsku. Krivo ho obžalovali z cudzieho zločinu a roku 722 podstúpil krutú mučeníckú smrť. Pochovaný je v Regensburgu. Salzburský arcibiskup Adalrák posvätil v Nitre okolo roku 833 na počesť tohto mučenika kostol, ktorý je prvým historicky známym kostolom na Slovensku. Spomienka je 22. septembra.

Mapka diecézy - dekanáty

Schematizmus Nitrianskej diecézy

Mapka dekanátu - farnosti

Schematizmus Nitrianskej diecézy

Dekanát:

Naša diecéza je rozdelená na 14 dekanátov. Na čele dekanátu je dekan. Naša farnosť patrí do dekanátu Nemšová.

Jednotlivé farnosti v dekanáte:

1. Adamovské Kochanovce, 2. Beckov, 3. Bošáca, 4. Dolná Súča, 5. Drietoma, 6. Horná Súča, 7. Horné Srnie, 8. Moravské Lieskové, 9. Nemšová, 10. Nová Ves nad Váhom, 11. Skalka nad Váhom, 12. Trenčín-Orechové.

V tomto období je dekanom ICLic. Ján Ďuriga, správca farnosti v Adamovských Kochanovciach.

Farnosť:

Územie každej diecézy je rozdelené na jednotlivé farnosti. Stredobodom farnosti je farský kostol. Farnosť spravuje z poverenia biskupa farár (správca farnosti), ktorý je povinný starať sa o zverenú farnosť hlavne po duchovnej stránke (hlásať Božie slovo, vysluhovať sviatosti), ale i po materiálnej stránke (kostol, farská budova...).

Kaplán - kňaz, ktorého biskup dá farárovi ako pomocníka vo farnosti.

Diakon - prvý stupeň kňazstva; nemôže slúžiť sväte omše, spovedať, udeľovať pomazanie nemocných. Pomáha biskupovi, kňazovi.

Filiálka - obec bez vlastného farského kostola patriaca pod farnosť.

Z HISTÓRIE FARNOSTI

Vznik farnosti

Do roku 1781 Orechové a ďalšie dediny ležiace na pravej strane Váhu patrili do farnosti Trenčín. Avšak občas sa rozvodňujúca rieka bránila veriacim z týchto dedín zúčastňovať sa na bohoslužbách. Situácia sa riešila ustanovením novej farnosti v Orechovom. Zaradili sa do nej dediny: Orechové, Istebník, Žabinec, Zamarovce, Zlatovce, Rybáre, Malé a Veľké Záblatie. Vedením novovzniknutej farnosti bol poverený Pavol Juračka, kaplán pri kaplnke sv. Anny v Trenčíne.

Prvoradou starosťou nového farára bola stavba farského kostola. 8. júla 1781 bol položený základný kameň a už o 3 roky bol kostol dokončený. Roku 1784 ho dekan Ján Krstiteľ Pinka požehnal. Kostol i farnosť boli zverené pod ochranu sv. Štefana, uhorského kráľa.

Histórii farského kostola je venovaná samostatná časť.

Patrón farnosti: mal na starosti okrem iného materiálne zabezpečenie farnosti. Od založenia rod **Illyésházy**. V roku 1942 sa spomína rod **Adelhaidis Raiuer - Harbach** podľa výpisov schématismu, kedy nastala zmena patrónov sa mi nepodarilo zistiť.

Farári a administrátori farnosti

Farnosť spravovalo od jej založenia až doteraz 23 kňazov:

1.	Pavol Juračka	(1781-1791)
2.	Karol Kerekeš	(1791-1801)
3.	Ján Greznárik	(1801-1805)
4.	Jozef Meszároš	(1805-1806)
5.	Samuel Andrejkovič	(1806-1841)
6.	Ján Škrovanek	(1841-1851)
7.	Pavol Šumichrast	(1851-1868)
8.	Ján Kluch	(1868)
9.	Ján Rakovský	(1868-1893)
10.	Štefan Učnay	(1893-1894)
11.	Ignác Diera	(1894-1895)
12.	Karol Baroš	(1895-1899)
13.	Dezider Breštenský	(1899)

14. Štefan Bučko	(1899-1934)
15. Jozef Hamaj	(1934-1935)
16. Justín Vršanský	(1935-1941)
17. František Rybárik	(1941-1951)
18. Elemír Filo	(1951)
19. Andrej Vršanský	(1951-1952)
20. František Spevár	(1952-1969)
21. Imrich Staník	(1969-1970)
22. Anton Domin	(1970-1996)
23. Martin Poživenec	(1996-dodnes)

Podrobnejšie o kňazoch, ktorí sú spomínaní v kronike farského úradu.

Štefan Bučko (*1894 - †1944)

Rodák z Ilavy. Vysvätený roku 1884. Kaplán v Krásne, v Nemšovej, farár v Selci a od roku 1899 bol farárom v Orechovom do roku 1934. Obetavo slúžil veriacim počas prvej svetovej vojny. Dal postaviť novú farskú budovu - 1927. Zomrel v roku 1944 ako nitriansky sídelný kanonik.

Jozef Hamaj (*1894 - †1935)

Rodák z Dolnej Súče. Vysvätený v roku 1917. Kaplán v Trenčianskej Turnej; profesor náboženstva v Trenčíne, roku 1918; pôsobil aj v Bánovciach nad Bebravou. Od roku 1934 v Orechovom. Rozvíjal náboženský život vo farnosti prostredníctvom divadla a katolíckeho skautingu. Jeho požehnané účinkovanie prerušila náhla smrť. Pochovaný je na orechovskom cintoríne.

Vršanský Justín (*1902 - †1967)

Rodák z Dolného Hričova. Vysvätený v roku 1926. Kaplán v Zákopči, Rakovej a v Turzovke. Ďalšie pôsobiská: Staškov, Bánovce, Trenčianska Turná, Bytča. Roku 1935, do roku 1941 pôsobil v Orechovom, odtiaľ odchádza spravovať Hornú Súču a neskôr Opatovú nad Váhom, kde aj zomiera ako kanonik.

Rybárik František (*1888 - †1951)

Rodák z Rajca. Roku 1911 bol vysvätený za kňaza. Kaplánom bol v Divine, Trenčianskej Turnej. Ako farár pôsobil v Hornej Súči a od roku 1941 v Orechovom. Tu i zomiera v roku 1951.

Elemír Filo (*1919 - †1983)

Rodák z Veselého. Vysvätený v roku 1944. Kaplánom bol v Starej Bystrici, v Kysuckom Novom Meste. V roku 1951 pôsobil ako kaplán v Orechovom a po smrti Františka Rybárika bol správcom fary. 1.12.1951 rukuje na vojenskú službu - PTP. Roku 1954 bol vedúcim kancelárie Biskupského úradu v Nitre, neskoršie tajomník biskupského úradu. Kanonik sídelnej kapituly nitrianskej.

Vršanský Andrej (*1908 - †1986)

Rodák z Dolného Hričova. Vysvätený v roku 1933. Kaplán vo Valašskej Belej a od roku 1935 administrátor v Selci. V roku 1937 doktor teológie, v roku 1941 doktor práva. Pôsobil najmä v Trenčíne ako profesor náboženstva. Od 1.12.1951 do 28.2.1952 spravuje exkurendo farnosť Orechové.

Poznámka: Od roku 1935 do roku 1965 je prestávka v písaní farskej kroniky, preto o kňazoch pôsobiacich v tomto období vo farnosti uvádzam údaje zo schematizmu.

František Spevár (*1918 - †1996)

Rodák z Hlohovca. Vysvätený v roku 1942 za kňaza. Kaplán v Udiči, Vysoká nad Kysucou, Orechové, Veľké Chlievany. Správca farnosti Klatová Nová Ves. Väzenie Leopoldov (1 rok?). Od 1. marca 1952 pôsobil v Soblahove do 1990, kedy odchádza na odpočinok do Hlohovca a venuje sa väzňom. Zomiera 17.10.1996. Pochovaný v Mníchovej lehote. Vyslúžil si titul "turista". Zaobstaral mramorový oltár pre farský kostol. V roku 1965-6 bola prevedená maľovka kostola a vonkajšia oprava kostola.

Má veľký podiel na doplnení údajov z histórie farnosti v kronike. Tieto údaje mi veľmi pomohli pri zostavovaní tejto publikácie.

Staník Imrich (*1919 - †1992)

Rodák z Varína. Vysvätený v roku 1947. Kaplán Divina, Valašská Belá, Domaniža, Dubnica, Oščadnica, Turzovka, Sladečkovce. Správca farnosti Beckov, Orechové (1969-70), potom v Trenčíne.

Usiloval sa pozdvihnúť farnosť predovšetkým duchovne. Ovnoval prvé piatky, oživil vyučovanie náboženstva v škole.

Domin Anton (*7.6.1921)

Rodák zo Starej Lehoty. Vysvätený v roku 1948. Kaplán Stará Bystrica, Lietava. Správca farnosti Lutiše (1951-54) PTP; kaplán Skalité, Považská Bystrica, Správca farnosti Varín, Lednické Rovne; Orechové 1970-1996. V roku 1980 - čestný dekan; 1998 - titulárny kanonik. Tohto času na aktívnom odpočinku v Považskom Podhradí.

Farnosť spravoval v tvrdých rokoch komunistickej diktatúry. Svojou všestrannou pastoračnou činnosťou sa snažil odstraňovať zhubné účinky ateizácie. Počas jeho pôsobenia prebehla oprava kostola, farskej budovy, kaplnky Narodenia Panny Márie v Záblati a iné stavebné práce.

Poživenec Martin (*16.11.1964)

Rodák z Terchovej. Vysvätený v 1991. Kaplán Kysucké Nové Mesto, Nesluša, Nitra-Horné mesto, Bytča. Správca farnosti Trenčín-Orechové (od 1996 dodnes). Pod jeho vedením sa uskutočnila pristavba a rekonštrukcia farskej budovy a obnova farského kostola.

Kapláni

Pri správe farnosti pomáhali mnohí kapláni:

Július Kalamen	(1941)
František Spevár	(1942-1943)
Augustín Turček	(1946-1948)
Ján Bohušík	(1948-1951)
Elemír Filo	(1951)

Nasleduje 40-ročná prestávka spôsobená tlakom komunistického režimu, ktorého snahou bola redukcia počtu kňazov. Ďalšieho kaplána sa farnosť dočkala až po politickom prevrate.

Peter Fedorowicz, MIC	(1990-1991)
Wladyslaw Ciaglo, MIC	(1991-1993)
Ján Ďuriga	(1994-1995)
Rudolf Michút	(1995-1996)
Richard Wojciechowski, MIC	(1997-1998)
Peter Kičín	(1998-1999)
Milan Krajčo	(1999-2000)
Jozef Marko	(2000)
Jozef Černák	(2001)
Ján Uskoba	(2001- dodnes)

Diakon

Od r. 1999 až dodnes pôsobí vo farnosti diakon Pavol Škerenčák.

Bohoslovec

Martin Bošanský - 5. ročník - kňazský seminár sv. Gorazda v Nitre

Kňazi pochádzajúci z farnosti

Z orechovskej farnosti pochádza viacero kňazov. Z novšej histórie uvádzame týchto:

Ján Guga (1897-1970) - primície r. 1920

Štefan Samák (1907-1993) - primície r. 1934

Ján Jánsky (1937-1985) - primície r. 1969

Ján Vaňo (1922) - primície r. 1972, toho času býva v Zlatovciach (na dôchodku)

Ján Ďuriga (1957) - primície r. 1986

Pavol Minarčic, SDB (1962) - primície r. 1994

Ján Bulko (1961) - primície r. 1996

Jozef Král' (1938) - vysvätený 1971

Peter Masařík - vysvätený 1999

Svoje duchovné korene má v orechovskej farnosti aj nitriansky pomocný biskup Mons. Marián Chovanec, ktorý tu r.1957 prijal sviatosť krstu.

Kňazi pochovaní na území farnosti

Slávne vzkriesenie očakávajú na území orechovskej farnosti tieto kňazi:

- *na cintoríne v Orechovom:*
Pavol Šumichrast (1811-1868)
Ján Guga (1897-1970)
Jozef Hamaj (1894-1935)
František Rybárik (1888-1951)
Jozef Hatala (1868-1937)
Šebastián Slugeň (1888-1966)
Karol Rumpel (1899-1986)
- *na cintoríne v Istebníku:*
Martin Medňanský (1840-1899)

Organisti

Farský kostol: Ján Omachel - vedie aj náš farský spevokol
Záblatie a Zlatovce: Vladimír Peterka - vedie aj mládežnícky spevokol

Kostolníci

Farský kostol: Marián Pauer
Záblatie: Daniela Vasková, manželka Šišovský
Zlatovce: Miklašová

Odpustky vo farnosti (hody - pôvod slávenia)

- výňatok z kanonickej vizitácie z roku 1829

Pápež Pius VII. udeľuje odpustky tým, ktorí sa vyspovedajú, pristúpia k sv. prijímaniu a navštívia farský kostol od prvých vešpier do západu slnka počas týchto sviatkov:

sviatok sv. Štefana, uhorského kráľa, nedeľa v oktáve Narodenia Pána, Kvetná nedeľa a jeden deň, ktorý určí ordinár. V Ríme 22.9.1801.

Nitriansky biskup František Xavier Fuchs to vzal na vedomie a určil deň, v ktorom býva v orechovskej farnosti slávnostná adorácia pred Sviatosťou. V Nitre 7. novembra 1801.

Na sviatok Narodenia Panny Márie sa vo farskom kostole slúži sv. omša spievaná o 6.00, pri ktorej je po prečítaní epištoly a evanjelia od oltára kázeň. Zvyšok sa odbavuje v Záblatí kvôli patrocíniu miestnej kaplnky. Už od rána sa sponedá. O 10.00 je posvätná kázeň obvyklé offertórium, potom spievaná omša pod vyloženou Sviatosťou. O 4. hodine sú litánie.

Na sviatok mena Panny Márie sa kvôli plnomocným odpustkom vysluhuje sviatosť pokánia a bohoslužby sa začínajú o 10.00.

Z daného textu vyplýva, že odpustky sa časom najviac slávil v nedeľu po Narodení Panny Márie a z tohto dôvodu sa slávia aj HODY vo farnosti.

Poznámka: O tomto som sa dozvedel až pri zostavovaní publikácie.

Výročná celodenná poklona

2. Veľkonočná nedeľa

Ludové misie v 20. storočí vo farnosti

1922, 1933, 1948

ÚZEMIE FARNOSTI:

Naša farnosť skladá z týchto častí:

Farský kostol:

- Orechové

Filiálky:

- Horné Orechové
- Zamarovce
- Istebník
- Staré Zlatovce
- Nové Zlatovce
- Záblatie

Hranica našej farnosti s farnosťou Trenčín je Zlatovská ulica (stav k 30.9.2001).

ZÁVAŽIE:

Od 1.7.1960 do 1.1.1972, do zlúčenia s Trenčinom, existovala samostatná obec Závažie, ktorú tvorili bývalé obce Orechové, Istebník a Žabinec.

Orechové:

Horné Orechové:

Prvýkrát sa spomína v roku 1439. Názov obce je odvodený podľa hojného výskytu orechových stromov. Pôvodná dedina vznikla na mieste terajšieho Horného Orechového. V roku 1781, keď bola zriadená farnosť v Dolnom Orechovom a začala sa stavba farského kostola, začalo postupné osídľovanie tejto časti. Pri tejto príležitosti došlo k posunu časti Istenického potoka do Orechového a začal sa nazývať Orechovským potokom.

Obyvateľstvo sa v minulosti venovalo väčšinou poľnohospodárstvu, vinohradníctvu, ovocinárstvu; v menšej miere remeselníctvu. Dňa 1.9.1912 bol Žabinec pripojený k Orechovému. K 1.6.1960 nastalo zlúčenie s Istebníkom pod názvom "Závažie", 1.1.1972 zlúčenie s Trenčinom.

Farský kostol

Základný kameň položený 8.7.1781 a už o 3 roky bol dokončený. Požehnal ho v roku 1784, 20. augusta, dekan Ján Pinka. Kostol i farnosť sú zverené pod ochranu svätého Štefana, uhorského kráľa. Stavba nesie znaky klasicizmu zmiešaného s prvkami baroka.

Sv. Štefan, Uhorský kráľ (* ? - +1038)

Syn kniežaťa Gejzu, pobirmovaný sv. Vojtechom, bol vzorom kresťanského vladára. Oženil sa s Gizelou (uctievaná ako blahoslavená), sestrou sv. cisára Henricha V.. Roku 1000 bol korunovaný v Ostrihome za kráľa. Cirkevno-právne rozdelil krajinu na desať diecéz a na vidieku staval kostoly. Zomrel 15.8.1038 a pochovaný je v Stoličnom Belehrade. Za svätého ho vyhlásil pápež Gregor VII. v roku 1083.

Hlavný oltár bol drevenný, doplnený maľbou na stene.

Drevený oltár bol schátralý a tak pre kostol bolo nutné zaobstarať nový. Vdp. František Spevár zaobstaral nový mramorový oltár, ktorý pochádza z Karvinej. Kostol, v ktorom bol postavený, musel ustúpiť ťažbe uhlia. Oltár bol postavený v roku 1964 - 65 a v roku 1966 bol konsekrovaný nitrianskym biskupom Eduardom Nécseym. V oltári sú uložené relikvie svätých mučeníkov sv. Eusebia a sv. Viktoria.

Mramorový oltár je renesančný, vytvorený talianskymi umelcami. Každý zo štyroch stĺpov je zakončený korínskou hlavicom. Uprostred, medzi stĺpmi, sa nachádza polkruhová kaplnka, v ktorej bola socha sv. Henricha - bola iba premenovaná na sv. Štefana. Od roku 2001 je tu umiestnená socha Panny Márie v nadživotnej veľkosti (220 cm aj s podstavcom) z lipového dreva. Sochu vyrezal rezbár Jozef Liška z Malej Čiernej pri Rajci. Vedľa sochy Panny Márie sú adorujúci anjeli, obrátení tvárou k Bohostánku.

Oltár je vysoký 9 metrov a váži cez 40 000 kg. Zložený je z 300 kusov, okrem sôch. Oltár dal vyhotoviť bývalý majiteľ ostravsko-karvinských uhoľných baní, gróf Larisch pre svoj zámocký chrám v Karvinej. Takýto oltár sa nachádza v kostole Sv. Kríža vo Florencii. Po dokončení oltára bol kostol vymaľovaný zvnútra i zvonku (1966).

Panna Mária

Zo života Ježišovej matky vieme pomerne málo. Najviac sa o nej možno dozvedieť z prvých dvoch kapitol Lukášovho evanjelia. Boh si ju od večnosti vyvolil za Matku svojho Syna. Boh ju uchránil od dedičného hriechu i všetkých ostatných. Boh ju obdaril plnosťou svojej milosti. Bola zasnúbená s Jozefom. Keď sa od anjela Gabriela dozvedela, že si ju Boh vyvolil za Matku Vykupiteľa, ochotne plní Božiu vôľu.

Po Narodení Ježiša Krista v Betleheme a návšteve mudrcov z Východu uteká Svätá rodina do Egypta. Po návrate z cudziny sa usadila v Nazarete. Tu Márii pripadla úloha domácej gazdiny zo všetkými povinnosťami. Samozrejme bola vychovávateľkou Ježiša. Počas života v Nazarete zomrel jej manžel sv. Jozef.

Počas verejného účinkovania Ježišovho sa podľa možnosti zdržovala

v jeho blízkosti. Bola tak svedkom jeho slávy, ale i utrpenia, smrti. Tiež i radosti zmŕtvychvstania a nanebovstúpenia Ježiša. Kde žila Panna Mária po zoslaní Ducha Svätého nevieme, predpokladáme, že v blízkosti apoštola Jána. Predpokladá sa, že život tu na zemi ukončila pred rokom 50 po Kristovi. Boh si ju s telom i s dušou zobral do Božej slávy.

Panne Márii patrí *nadúcta*, má najmocnejší príhovor u Boha. Ježiš ju dal za Matku nám všetkým. Utiakajme sa k nej v radoostiach i v ťažkostiach - veď je naša Matka!

Mariánske sviatky:

1. január:	Panna Mária Bohorodička (slávnosť)
11. február:	Panna Mária Lurdská (ľubovoľná spomienka)
2. júl:	Návšteva Panny Márie (sviatok)
16. júl:	Panna Mária Karmelská - Škapuliarska (ľubovoľná spomienka)
5. august:	Posviacka hlavnej mariánskej baziliky Panny Márie (ľubovoľná spomienka)
15. august:	Nanebovzatie Panny Márie (slávnosť)
22. august:	Panny Márie Kráľovnej (spomienka)
8. september:	Narodenie Panny Márie (sviatok)
12. september:	Mena preblahoslavenej Panny Márie (ľubovoľná spomienka)
15. september:	Sedembolestná Panna Mária - Patrónka Slovenska (slávnosť)
7. október:	Panna Mária Ružencová (spomienka)
21. november:	Obetovanie Panny Márie (spomienka)
8. december:	Nepoškvrnené počatie Panny Márie (slávnosť)

V kostole sa nachádzajú dva bočné oltáre:

1.	sv. Jána Nepomuckého
2.	sv. Anny, matky Panny Márie

Sv. Ján Nepomucký

Dátum slávenia: 16.mája

Narodil sa v Čechách v Nepomuku okolo polovice 14. storočia. Od

roku 1389 bol generálnym vikárom pražského arcibiskupa. Statočne bránil práva Cirkvi proti kráľovi Václavovi IV. Na kráľov príkaz a za jeho prítomnosti ho hodili do rieky Vltava. Vládlo presvedčenie, že hlavným dôvodom jeho zavraždenia bolo spovedné tajomstvo. Jeho telo je uložené v pražskom metropolitnom chráme a je vo veľkej úcte.

Sv. Anna a Joachim - rodičia Panny Márie

Dátum slávenia: 26.júla

Podľa starej tradície, ktorá má korene už v 2. storočí, rodičia Panny Márie sa volali Joachim a Anna. V byzantskom obrade sa 25. júla slávi "Usnutie sv. Anny", je to deň, keď roku 550 bol posvätený chrám na jej úctu v Carihrade. Na Západe sa úcta k svätej Anne začala šíriť od 8. storočia, liturgická od 10. a 12. storočia, a to v deň 26. júla. Úcta k sv. Joachimovi je novšieho dátá. V novom liturgickom kalendári sa obaja rodičia Panny Márie slávia spolu (predtým sv. Joachim sa slávil osobitne 26. augusta).

Na klenbách kostola sú maľby z biblickými výjavmi Nového Zákona.

ÚZEMIE FARNOSTI TREŇČÍN - ORECHOVÉ -

M 1 : 50 000

Legenda: Katastrálne územie obcí

1. Záblatie	5. Orechové
2. Handlíková	6. Zamarovce
3. Zlatovca	7. Šaška
4. Zlatibor	8. Kostolná

9. Kostol	10. Kaplnka
11. Kríž	12. Cintorín

☐ Hranica farnosti

☐ Hranica k. ú. obce

autor: M. Hájek

Obráz z pôvodného dreveného oltára – sv. Štefan Uhorský (Farský kostol)

Interiér kostola r. 1984 po vymalovaní kostola; neboli ešte vitráže okien

Farský kostol sv. Štefana Uhorského (Farský kostol)

Pôvodný drevený oltár farského kostola doplnený malbou na stene.

Digitalizácia: Ing. V. Brabenec, Trenčín, jan. 2018.

Pohľad na interiér kostola v dnešnej podobe

Pohľad na chórus (Farský kostol)

Pohľad na sanctuárium (Farský kostol)

Križ pri oboetnom stole (Farský kostol)

Bočný oltár sv. Jána Nepomuckého (Farský kostol)

Bočný oltár sv. Anny (Farský kostol)

Digitálnizácia: Ing. V. Brabenec, Trenčín, jan. 2018.

Maľba – Ježiš - Dobrý pastir (Farský kostol)

Maľba – Návrat „Mänotratného syna“ (Farský kostol)

Maľba – Ježiša a deti (Farský kostol)

Maľba – 12 ročný Ježiš v chráme (Farský kostol)

Maľba – Zmŕtvychvstalý Kristus (Farský kostol)

Maľba – Vzkriesenie Jairovej dcéry (Farský kostol)

Maľba – narodenie Ježiška (Farský kostol)

Maľba – útek Sv. Rodiny do Egypta (Farský kostol)

Digitizácia: Ing. V. Brabenec, Trenčín, jan. 2018.

VITRÁŽE SO ZOBRAZENÍM SVĚTÝCH

Predloha: páter Emil Prokop, SVD.

Výroba: Umelecké remeslá v Brne

Sv. Alžbeta

Dátum slávenia: 17. novembra

Sv. Alžbeta sa narodila roku 1207 ako dcéra uhorského kráľa Ondreja. Ešte mladučkú ju vydali za durínskeho grófa Ľudovíta IV. a porodila mu troch synov. Po smrti manžela zložila sľub chudoby ako františkánska terciárka a celý svoj život venovala obetavej láske k blížnym. Dala vybudovať nemocnicu v Marburgu, kde potom sama slúžila chorým. Zomrela 17. novembra 1231. Alžbetu vyhlásil za svätú už štyri roky po jej smrti pápež Gregor IX. Hlavu svätej uchovávali a uctievali vo Viedni u alžbetiniek. Je patrónkou charitatívnych diel.

Sv. Katarína

Dátum slávenia: 25. novembra

Presné historické správy o svätej Kataríne chýbajú. Je isté iba to, že už veľmi skoro ju uctievali vo východnej Cirkvi a od čias križiackych výprav sa uctieva na Západe. Patrí medzi 14 pomocníkov v núdzi a je patrónkou študentiek, filozofov, kazateľov a mlynárov. Toto všetko sa zakladá na legende o jej mučeníctve. Za prenasledovania kresťanov za Maxencia mala Katarína robiť cisárovi výčitky pre jeho krutosť. Cisár si povolal 50 filozofov, aby ju presvedčili, ale ani jeden z nich jej nič nedokázal. Katarínu lámali v kolese; a keď sa koleso roztrhlo, sťali jej hlavu. Jej telo by malo byť uložené v katarínskom kláštore na Sinaji. Podľa nového liturgického kalendára sa slávi iba v krajinách, ktorým to na žiadosť biskupov povolila Svätá Stolica.

Sv. Cyril a Metod

Dátum slávenia: 5. júla

Sv. Cyril (predtým Konštantín) sa narodil v Solúne. Spolu s bratom Metodom prijal misiu zveľadiť katolícku vieru a zriadiť cirkevnú provinciu u Slovanov na Veľkej Morave. Svätí bratia preložili do staroslovienčiny Sväté písmo a liturgické knihy. Zaznačili ich písmom,

ktoré vynášiel Cyril. Hadrián II. roku 867 schválil staroslovienskú liturgiu. Cyril v Ríme prijal mníšske rúcho a tam aj zomrel 14.2.869. Metoda vysvätili za biskupa a pôsobil najprv v Panónii a potom ako arcibiskup a apoštolský legát pro fide na Veľkej Morave. Zomrel 6.4.885. Pápež Ján Pavol II. vyhlásil sv. Cyrila a Metoda za spolupatrónov Európy 31.12.1980.

Sv. Mária Goretti

Dátum slávenia: 6. júla

Sv. Mária Goretti sa narodila v Corinalde 10.10.1890, v chudobnej rodine. Detstvo prežila neďaleko Nettuna. Zomrela 6.7.1902, najprv odpustila svojmu vrahovi Alexandrovi, ktorý ju dýkou dobodol deň predtým, keď si bránila čistotu proti tomuto násilníkovi. Túto mučenicu čistoty roku 1947 vyhlásil pápež Pius XII. za blahoslavenú a 24.6.1950 za svätú. Na jej blahorečení i svätorečení sa zúčastnila aj matka mučieničky a na svätorečení aj jej vrah Alexander Serenelli a potom žil ako pomocník v jednom kapucínskom kláštore. Telesné pozostatky Márie Goretti sú uložené pod oltárom v kostole Madona delle Grazie v Nettune.

Sv. Dominik Savio

Dátum slávenia: 6. mája

Dominik sa narodil 2. apríla 1842 v Riva di Chieri v severozápadnom Taliansku. Roku 1854 prišiel do Turína do domova k sv. Jánovi Boskovi. Pod jeho vedením robil veľké pokroky v čnosti. Dňa 8. decembra 1854 sa úplne daroval Panne Márii Nepoškvrnenej. Zomrel ani nie 15-ročný 9. marca 1857. Pápež Pius XII. ho 5. marca 1950 vyhlásil za blahoslaveného a 12. júna 1954 za svätého. Je patrónom mladých ľudí a spevákov.

Sv. Andrej-Svorad a sv. Benedikt

Dátum slávenia: 17. júla

Andrej-Svorad viedol najprv pustovnícky život, neskôr v kláštore sv. Hypolita na vrchu Zobor neďaleko Nitry zložil do rúk opáta Filipa rehoľné sľuby podľa pravidiel sv. Benedikta. Potom sa znova oddal pustovníckemu životu neďaleko Trenčína, kde okolo roku 1032 nábožne umrel.

Vynikajúci príklad tohto pustovníka nasledoval jeho žiak Benedikt. Roku 1035 ho zbojníci zabili a hodili do Váhu. Pápež Gregor VII. oboch pustovníkov roku 1083 vyhlásil za svätých. Ich pozostatky sú uložené v spoločnom relikviári v katedrálnom kostole v Nitre. Životopis oboch svätých pustovníkov napísal päťkostolný biskup Maurus, ktorý osobne poznal sv. Benedikta.

Predloha: páter Emil Prokop, SVD.
Výroba: Umelecké remeslá v Brne

SOCHY V KOSTOLE

Božské Srdce Ježišovo

Slávnosť v 2. piatok po nedeli Najsvätejšej Trojice.

Lurdská Panna Mária

Sv. Anton Paduánsky

Dátum slávenia: 13. júna

Sv. Anton Paduánsky, Portugalčan, vynikol ako slávny kazateľ a ľudový misionár. Vstúpil do františkánskej rehole. Sám svätý František ho vymenoval za učiteľa na teologickom františkánskom učilišti v Bologni. Anton bol totiž nielen dobrým kazateľom, ale aj teológom. Kázal v severnom Taliansku, v južnom Francúzsku (proti albigenskému bludu) a napokon v Padove. Mal aj charizmu zázrakov. Zomrel mladý (asi 36 ročný) 13.6.1231. O necelý rok neskôr ho pápež Gregor IX. 30.5.1232 vyhlásil za svätého. Pius XII. mu roku 1946 dal titul učiteľa Cirkvi. Jeho telesné pozostatky uložili do baziliky jemu zasvätenej v Padove.

Sv. Terezka z Lisieux

Dátum slávenia: 1. októbra

Sv. Terézia z Lisieux sa narodila 2.1.1873 v Alenšone (Francúzsko). Ako pätnásťročná vstúpila do karmelitánskeho kláštora v Lisieux (pri audiencii u Sv. Otca Leva XIII. priamo prosila pápeža o dišpenz od

veku). V kláštore sa cvičila najmä v pokore, evanjeliovej prostote a v dôvere v Boha. Svoj život obetovala za spásu duší a vzrast Cirkvi. Mala 24 a pol roka, keď zomrela so slovami: "Môj Bože, milujem Ťa." (30.9.1897). Cestu svojho prežívania duchovného detstva opísala v knihe *Dejiny duše*. Za blahoslavenú bola vyhlásená roku 1923 a za svätú 1925. Roku 1927 ju pápež Pius XI. vyhlásil, spolu so sv. Františkom Xaverským, za hlavnú patrónku misionárov a misií.

Sv. Jozef

Dátum slávenia: 19. marca, ženích Panny Márie; 1. mája, sv. Jozef, robotník

Jozef bol synom Héliho z Dávidovho rodu. Povoláním bol stolár a tesár a býval v Nazarete v Galilei. Bol úradným otcom dieťaťa Ježiša. Zanedlho po narodení Ježišom musel s ním utiecť pred kráľom Herodesom do Egypta. Po Herodesovej smrti sa vrátil do Nazareta. Zomrel ešte pred verejným vystúpením Pána Ježiša. Patrí mu zvláštna úcta. Patrón robotníkov.

Nepoškvrnené Počatie Panny Márie s Bernardetou (v predsieni kostola)

Vitráž – sv. Alžbeta (Farský kostol)

Vitráž – sv. Katarina (Farský kostol)

Vitráž – sv. Maria Goretti (Farský kostol)

Vitráž – sv. Dominik Savio (Farský kostol)

Vitráž – sv. Cyril (Farský kostol)

Vitráž – sv. Metod (Farský kostol)

Vitráž – sv. Andrej – Svorad (Farský kostol)

Vitráž – sv. Benedikt (Farský kostol)

Digitalizácia: Ing. V. Brabenec, Trenčín, jan. 2018.

Socha – Božské Srdce Ježíšovo
(Farský Kostol)

Socha – Panna Mária turdská
(Farský Kostol)

Socha – sv. Anton Paduanský
(Farský Kostol)

Socha – sv. Jozef
(Farský Kostol)

Socha – sv. Tereza z Lisieux
(Farský Kostol)

Predsien kostola
Socha – Nepoškvrnené počatie P. Márie
a Bernadety (Farský Kostol)

Digitálna: Ing. V. Brabenec, Trenčín, jan. 2018.

Niektoré stavebné úpravy kostola:

- 1905 - výmena drevenného šindla na streche kostola za eternit
- 1910 - kamenná dlažba - veľmi vlhko - nahradená terasovou dlažbou
- 1911 - šindel vymenený na veži plechom
- 1934 - presklené dvere v predsieni
Počas vojny bol kostol poškodený.
- 1976 - nové zariadenie zákristie
- 1979 - nová omietka na fasáde
- 1982 - nová elektrifikácia kostola
- 1982-84 - nové okná v kostole - firma: Umelecké remeslá v Bme, podľa predlohy pátra Emila Prokopa SVD - antické sklo (pre vitráž z Nemecka s pomocou p. Tomova)
- nové lavice v kostole
- 1983-84 - nová maľovka kostola - Krajčo, Ondraška, Hamaj
- obrazy - predloha a maľovanie páter Emil Prokop, SVD
- 1986-87 - generálna oprava orgánu
- 2000 - vyčistenie a obnova maľovky v kostole
- úprava sanctuária
- nové ozvučenie
- uloženie kobercov
- kovová mreža v predsieni
- nový betlehem
- 4 okná na elektrické otváranie - za účelom vetrania
- 2001 - socha Panny Márie na hlavnom oltári

Farská budova

- Terajšia farská budova bola postavená v roku 1927
- V 80. rokoch bola opravená
- V roku 1997 rekonštrukcia a prístavba farskej budovy

Kaplnka sv. Jána Nepomuckého pri kostole

- Postavená v roku 1907 - 10. Dal postaviť Štefan Bučko, kňaz, pôsobiaci v Orechovom.

Misijný kríž pri kostole

- vymenený v roku 1998, pôvodný kríž bol už rokmi poškodený

Hlavný kríž na cintoríne

- vymenený v roku 2001, pôvodný kríž bol už rokmi poškodený

Pomník padlým vojakom pri kostole

- odhalený 29.6.1931

Horné Orechové:

Kríž postavený okolo roku 1930

Žabinec:

Táto obec bola poddanskou dedinou mesta Trenčín. Vznikla pri mŕtvom rameni rieky Váh. Pomenovanie dostala podľa hojného výskytu žiab. Prvá zmienka pochádza z roku 1591. Žabinec sa odlúčil od mesta Trenčín roku 1850 ako samostatná obec. Časť obyvateľov sa živila v minulosti povozníctvom a rybolovom. Dedina často trpela povodňami. Dňa 1.9.1912 bola obec pripojená k Orechovému a od 1.1.1972 sa zlúčila s Trenčínom.

Faršká budova pred rekonštrukciou

Počas rekonštrukcie – spadli nám stropy so strechou. „Trochu sme im pomohli.“

po rekonštrukcii

Otec Ján Chryzostom kardinal Korec – Požehnanie farskej budovy

Digitálna záznam: Ing. V. Brabenec, Trenčín, jan. 2018.

Kaplnka pri kostole Sv. Ján Nepomucký (Orechové)

Pomník padlým vojakom (Orechové)

Hlavný kríž na cintoríne – Orechové

Misijný kríž pri kostole (Orechové)

Kríž – Horné Orechové

ISTEBNÍK:

Obec sa prvýkrát v spisoch uvádza v roku 1208 pod názvom Stipnic. Názov Istebník pochádza zo slova "istba", to znamená kolová stavba, zrub, pevnosť pred nepriateľom, alebo pred divou zverou. Obyvateľstvo sa v minulosti zaoberalo poľnohospodárstvom, neskôr ovocinárstvom. V roku 1679, podľa písomných prameňov, patrila obec do majetku Nitrianskeho biskupstva. Terajší Orechovský potok sa pôvodne nazýval Istebníckym. Názov sa menil až po premiestnení koryta ku stavbe kostola v roku 1789. V roku 1883 bola vybudovaná železnica po Žilinu. Obec mala samostatnú stanicu. Niektoré pramene uvádzajú rok 1879. V roku 1960 sa zlúčil s obcou Orechové a názvom Závažie do roku 1972.

Pomník padlým v prvej svetovej vojne bol odhalený 29.6.1931. Pod krížom je súsošie Sedembolestnej Panny Márie.

Hlavný kríž na cintoríne v Istebníku

Hlavný kríž na evanjelickom cintoríne v Istebníku

Kríž "Chotárny"

Bol pôvodne postavený na mieste terajšej transformačnej stanice; preložený na terajšie miesto. "Chotárny" stojí na hranici chotárov Orechové-Istebník.

ZAMAROVCE:

Prvýkrát sa spomínajú roku 1208. Osudy Zamaroviec sa spájajú predovšetkým s rodinou Zamarovských, ktorých potomkovia tu žili až do 20. storočia. Obyvatelia obce sa živili poľnohospodárstvom, chovom domácich zvierat, vinohradníctvom. Rozmáhajúca výstavba Trenčína mala vplyv aj na samotnú obec. V 2. polovici 19. storočia podnikatelia Frimmelovci vybudovali tehelňu, ktorá zanikla v roku 1980. Ďalšia tehelňa bola zriadená v roku 1908 Móricom Mahrerom, ktorú neskôr odkúpil Gustáv Dohnány.

Roku 1972 sa Zamarovce zlúčili s Trenčínom. K 1. septembru 1990 sa však z územia Trenčína vyčlenili ako samostatná obec.

Kaplnka Božského Srdca Ježišovho

Donedávna stála na Hornom konci neskorobaroková kaplnka z roku 1829. Niektoré pramene dokonca uvádzajú, že na tomto mieste postavili kaplnku už v roku 1498 (pri pôvodnom kaštieli). Jej zvon z roku 1500 slúži doteraz. Kaplnka žiaľ neodolala nárazu voza so splašenými koňmi a jej zvyšky museli zbúrať. Hneď, takmer na tom istom mieste (2,5 m rozdiel), postavili v roku 1971 novú kaplnku so zvonnicou. Zvoní sa o 12.00, večer a keď niekto zomrie.

Kaplnka je k úcte Božskému Srdcu Ježišovmu. V deň slávnosti sa tu veriaci schádzajú k spoločnej modlitbe vo večerných hodinách.

Dolná kaplnka - Sedembolestnej Panny Márie

Dolná kaplnka sa spomína už v roku 1530 za tureckých vojen. Pod kaplnkou bol spoločný hrob Slovákov aj Turkov. Kaplnka bola postavená na pamiatku bitky s Turkami. Bola posunutá kvôli hrádzi Váhu.

Namiesto nej asi o 20 metrov ďalej, stojí od roku 1956 novopostavená kaplnka v pseudogotickom slohu. Kaplnka je k úcte Sedembolestnej Panny Márie. V deň slávnosti v poobedňajších hodinách sa tu veriaci schádzajú k spoločnej pobožnosti.

Pamätník padlým v prvej svetovej vojne

Na dvore terajšej Materskej školy stojí pamätník padlým v prvej svetovej vojne. Svoje životy v nej položili 16 muži z obce na ďalekých frontoch. Ich mená si môžete prečítať a pripomenúť na tomto pamätníku.

Križ "hraničný" - "chotárny"

Križ, ktorý je postavený na kopci, na hraniciach medzi Zamarovcami a Skalkou je tu už od nepamäti. Stretnúť pri ňom môžeme veriacich z oboch obcí pri modlitbe.

Križ na cintoríne

Križ na cintoríne v Zamarovciach bol požehnaný v roku 2000. Stojí na pôvodnom mieste hlavného križa, ktorý už bolo nutné nahradiť novým.

ZLATOVCE:

Prvá zmienka pochádza z roku 1244 ako majetok Trenčianskeho hradu. Pôvod názvu nie je jednoznačne dokázaný, sú viaceré mienky. Dejiny Zlatoviec a Hanzlikovej sú podobné, nakoľko ich rozdeľoval iba potok.

Hanzliková:

Prvé zmienky pochádzajú zo 14. storočia pod názvom Vrbka. V 15. storočí sa objavuje pomenovanie Hanzliková Ves, podľa zemepána Hanzlika. Obyvatelia sa v minulosti zaoberali vinohradníctvom, chovom dobytky, remeselníctvom...

Dňa 1.6.1952, sa obce zlúčili pod menom Zlatovce. V súčasnej dobe je miestne rozdelenie na Staré a Nové Zlatovce a Kvetná. V roku 1973 bolo vybudované Detské mestečko.

Pred rokom 1655 (podľa iných 1663) dal postaviť hanzlikovský zeman Ondrej Bogady *evanjelický kostolík*. V 18. storočí stáli z neho už len ruiny.

V súčasnosti je tu postavený *pamätný križ*, ktorý bol požehnaný na ekumenickom zhromaždení dňa 5.11.2000. Križ sa nachádza pri tlačiarniach Merkantil.

Kaplnka so zvonnicou

Zvonica bola postavená v roku 1923, dobudovaná na kaplnku a požehnaná 12.9.1948 k úcte Panny Márie. Vo zvonici sa nachádzajú 2 zvony, na ktorých sa zvoní o 12.00 hodine a o 18.00 hodine a na pohreby. Pri tejto kaplnke sa v minulosti zastavoval sprievod s mŕtvym a modlil sa. V dnešnej dobe tu bývajú pobožnosti v mesiacoch máj a október. Obnovená bola v roku 2001.

Križ na Kamenci

Bol postavený po návrate pána Jozefa Zátka z Talianska za 1. svetovej vojny, ako poďakovanie, lebo tam padlo veľa vojakov. Veľmi málo sa ich zachránilo. Po návrate bol vážne chorý. Keď sa trochu uzdravil, postavil križ, (bol murár) a dal ho požehnať. Na križi je čitateľný text, ktorý to dosvedčuje. Zakrýva ho iba orech stojaci v jeho tesnej

blízkosti. Bolo zvykom, že keď pohrebný sprievod išiel okolo, tu sa zastavil, modlilo sa a spievalo.

“Dom nádeje” na cintoríne

V dnešnej dobe sa tu okrem pohrebov slúžia sväte omše pre veriacich.

Križ na bývalom cintoríne

Nakoľko rokov starý zlatovský cintorín už neslúžil na pochovávanie, keďže už bol plný a bol vybudovaný nový cintorín, bol postavený križ s pamätnou tabuľkou a priestor bol upravený trávnikom. Zaslúžil sa o to p. Matejka.

Hlavný križ na cintoríne

Pomník padlým z I. svetovej vojny (Istebník)

Križ na cintoríne (Istebník)

Križ na evanjelickom cintoríne (Istebník)

Chotárny križ, Istebník – Orechové

Kaplnka Božského Srdca Ježišovho (Zamarovce)

Dolná Kaplnka – Sedembolestnej P. Márie (Zamarovce)

Križ na cintoríne Zamarovce

Pamätník podlím v 1. svetovej vojne (Zamarovce)

Hraničný križ Zamarovce – Skalka

Križ – Zlatovce

Kaplnka P. Márie (Zlatovce)

Dom nádeje – miesto slúženia svätých omši (Zlatovce)

Križ na Kamenec (Zlatovce)

Križ na cintoríne (Zlatovce)

Križ na hývalom cintoríne (Zlatovce)

ZÁBLATIE:

Bývalá obec sa pôvodne skladala z 3 samostatných celkov: Veľkého Záblatia, Malého Záblatia a Rybár do roku 1913. Názov obce súvisí so slovom blato. Až do 2. polovice 19. storočia bolo na území chotára mŕtve rameno rieky Váh, ktoré siahalo až po dnešnú železničnú trať.

Rybáre:

Prvé písomné pramene pochádzajú z roku 1208, boli kráľovským majetkom. Ich povinnosťou bolo odovzdávať zemepánovi stanovený počet rýb, odtiaľ názov Rybáre.

Záblatie - Veľké a Malé:

Prvá zmienka pochádza z roku 1366. Časom sa rozdelilo územie na 2 časti - Malé a Veľké Záblatie (v 15. storočí). V 20. storočí sa opäť zlúčili do jedného celku.

Miestnou časťou Trenčína sa stali dňa 1.1.1985. V minulosti ľudia pestovali vínnu révu; zaoberali sa aj poľnohospodárstvom a remeselníctvom.

Ľudia sa veľmi utiekali k sv. Jánovi Nepomuckému - svedčí o tom bočný oltár, obraz, socha v parku. Dôvodom boli zrejme časté záplavy.

Kaplnka Narodenia Panny Márie

Táto kaplnka je po farskom kostole druhým centrom duchovného života veriacich. Je súčasťou miestneho kaštieľa, ktorý sa prvýkrát spomína roku 1381. Kaplnka sa začala stavať na podnet grófký Barbory Orlayovej a dokončená bola v roku 1680. Kaštieľ viackrát zmenil majiteľa. V roku 1946 bol poštátnený a v jeho priestoroch bola umiestnená Štátna roľnícka škola. Kaplnka však naďalej slúžila svojmu pôvodnému cieľu. Kaplnka je jednodňová s polygonálnym uzáverom, zariadená v 2. polovici 18. storočia; Klenby sú slohu pruského.

Po generálnej oprave (1995 - 96) ju v roku 1996 požehnal otec kardinál Ján Chryzostom Korec.

Hlavný oltár

Neskorobarokový obraz "Narodenia Panny Márie". Na obraze sú rodičia Panny Márie, sv. Anna a Sv. Joachim. Na ľavo socha sv. Františka Xaverského a na pravo socha sv. Františka z Assisi. Na samom vrchu oltára Najsvätejšia Trojica - na pravo Boh Otec, na ľavo Boh Syn - Ježiš Kristus s krížom a v strede v podobe holubice Boh Duch Svätý.

Sv. František Xaverský

Dátum slávenia: 3. decembra

Sv. František Xaverský sa narodil roku 1506 v Navarre v Španielsku. Keď študoval v Paríži, zoznámil sa so sv. Ignáčom z Loyoly. Roku 1537 bol v Ríme vysvätený za kňaza. Roku 1541 odchádza na Východ. 10 rokov neúnavne hlásal evanjelium v Indii a v Japonsku. Aj do Číny chcel priniesť evanjelium; no zomrel 3. decembra 1552 na ostrove San-čao pri Kantone. Udelil viac ako 40 000 krstov. Roku 1622 bol vyhlásený za svätého a roku 1927 za patróna misií.

Sv. František z Assisi

Dátum slávenia: 4. októbra

Sv. František sa narodil roku 1182 v Assisi. V mladosti viedol voľnejší život, no potom sa obrátil, zriekol sa otcovského majetku a pevne sa pripútal k Bohu. Rozhodol sa pre chudobu, žil podľa evanjelia a všetkým ohlasoval Božiu lásku. Založil rehoľu Menších bratov (OFM), ktorú schválil ústne pápež Inocent III. roku 1209 alebo 1210. Z poníženosti a z úcty ku kňazstvu nechcel byť kňazom, ale prijal diakonát, v ktorom zotrval až do smrti. Roku 1212 spolu so sv. Klárou založil ženskú vetvu svojej rehole (klarisky). A pre veriacich vo svete založil Tretí rád sv. Františka, ktorý združoval laických veriacich, túžiacich naplniť Františkove ideály. 14. septembra 1224 zjavil sa mu na vrchu Laa Verna ukrižovaný Ježiš a vtlačil mu do tela stigmy. Z františkánskej špirituality vznikla pobožnosť krížovej cesty. Aj vianočný betlehem pochádza od Františka a ako diakon kázal o Božej láske. Obsahom jeho kázni bolo: pokoj a dobro (Pax et bonum). Zomrel

3. októbra 1226. O dva roky ho pápež Gregor IX. vyhlásil za svätého. - Prvý františkánsky kláštor na Slovensku vznikol roku 1238 v Trnave potom v Nitre (1248) a v Bratislave (1297).

Bočný oltár

Obraz sv. Jána Nepomuckého s nadstavcom obrazu Panny Márie. Na ľavo socha sv. Antona Paduánskeho, nad ňou socha sv. Floriána. Na pravo socha sv. Jána Kapistranského a nad ňou socha sv. Jána z Boha - s vrecom cez plece.

Sv. Florián

Dátum slávenia: 4. mája

Bol bývalým dôstojníkom rímskej armády a za čias Diokleciánovho prenasledovania žil v dnešnom Hornom Rakúsku blízko Kremsu. Bol umučený v Lorch bei Enns 4. mája roku 304. Je patrónom hasičov.

Sv. Ján Kapistranský

Dátum slávenia: 23. októbra

Sv. Ján Kapistranský sa narodil v Capestrane v strednom Taliansku roku 1386. V Perugii vyštudoval právo a istý čas bol sudcom. Vstúpil do rehole františkánov a stal sa kňazom. Bol úchvatným ľudovým misionárom. Vyvíjal neúnavnú apoštolskú činnosť po celej Európe, aby upevňoval kresťanské mravy alebo bránil vieru proti heretikom. Bol poradcom pápeža, mnohých biskupov a veľmožov. Zúčastnil sa na obrane a záchrane Belehradu (1456) a vôbec kresťanskej Európy pred Turkami. Zomrel 23.10.1456 v Iloku pri Dunaji. Za svätého ho vyhlásil pápež Alexander VIII. roku 1690.

Sv. Ján z Boha

Dátum slávenia: 8. marca

Sv. Ján z Boha sa narodil roku 1495 v Portugalsku. Mal veľmi dobrodružný život a plný nebezpečenstiev, najmä vo vojenskej službe. V januári 1539 po vypočutí kázne bl. Jána Avilského zažil vnútornú premenu. Zasvätil svoj život chudobným a chorým. V Granade

v Španielsku založil nemocnicu a zhromaždil okolo seba spoločníkov, ktorí potom po jeho smrti založili rehoľu Milosrdných bratov svätého Jána z Boha. Zomrel 8. marca 1550 v Granade. Mal 55 rokov. Ján z Boha zomrel kľáčiačky s krížom pritisnutým k prsiam so slovami: "Ježiš, Ježiš, do tvojich rúk porúčam svoju dušu." Za svätého bol vyhlásený roku 1690. Milosrdní bratia do roku 1955 mali kláštory a nemocnice aj na Slovensku: v Bratislave, v Skalici a v Spišskom Podhradí.

Misijný kríž pred kaplnkou

Socha sv. Jána Nepomuckého

V parku pri kaštieli - chýba tabuľka - nedá sa zistiť odkedy.

Kaplnka v Záblatí so zvonickou

K úcte Panny Márie Lurdskej. Postavená v roku 1831. Zvoní sa večer a pred svätou omšou a pri úmrtí.

Kaplnka Rybáre so zvonickou

Na tabuľke: Ku cti a chvále Boha a Panny Márie, Matky, celého sveta, na pamiatku poctivým a sebe vždy milým obyvateľom rybárskym v roku 1846. Burg František

Nachádza sa tu socha Panny Márie Nanebovzatej, pod nohami má zemeguľu s hadom.

Zvoní sa večer a keď niekto zomrie.

Kríž "Sigôtky"

Text: Na pamiatku venované za šťastlivé navrátenie zo svetovej vojny a za našich padlých kamarátov.

Geza Haasz , Trenčín

- navrátenie z prvej svetovej vojny

Kríž na Záblatskej ulici - u p.Janišovej

Postavený v roku 1997 na pamiatku primícií 1996, novokňaza Janka Bulku

Križ za JRD

Postavený od nepamäti a v roku 1937 (?) obnovený.

Križ v Malom Záblatí

V súčasnej dobe podľa územného rozdelenia, stojí na hranici medzi Zlatovcami a Záblatím.

Hlavný križ na cintoríne

- kamenný z roku 1830 (?)

Križ na cintoríne

- postavený v roku 2000, dôvod postavenia sa mi nepodarilo zistiť

Sv. Vendelín (na cintoríne)

Postavený v roku 1773 po skončení zvieracieho moru. Patrón pastierov a ochranca pred zvieracím morom.

Obrázky

Pochádzajú z čias Polyáka (posledný majiteľ kaštieľa v Záblatí). Sú viaceré názory pôvodu. Niektorí hovoria, že tam strašilo, iní, že tam mal Polyák dať peniaze, aby sa vykúpil...

Miesto je udržiavané v príjemnom prostredí a vhodné na modlitbu.

Pohľad na kaplnku, ktorá je súčasťou kaštieľa (Záblatie)

Interiér kaplnky v Záblatí

Oltár Narodenia Panny Márie (Záblatie)

Bočný oltár – sv. Jána Nepomuckého (Záblatie)

Misijný križ pred kaplnkou (Záblatie)

Kaplnka P. Márie (Rybáre)

Križ Sigôtky

Socha – Sv. Ján Nepomucký v parku pri kaštieli (Záblatie)

Kaplnka turdskej P. Márie (Záblatie)

Križ u p. Janišovej na pamiatku primície (Záblatie)

Križ v Malom Záblatí

Digitalizácia: Ing. V. Brabenec, Trenčín, jan. 2018.

Hlavný kríž na cintoríne – Záblatie

Križ na cintoríne (Záblatie)

Tzv. „Obrázky“ (Záblatie)

Socha – sv. Vendelín na cintoríne v Záblati

Križ JRD (Záblatie)

Vdp. Elmr Filouz ako ceremonár otca arcibiskupa Necséa

Vdp. František Spevár

Anton Domin Janoník; vedľa Janko Ďuriga (z primície Palka Minarčica)

Vdp. Anton Domin Janoník

Primície vdp. Jáňka Vaňu

Primície 1995

Digitizácia: Ing. V. Brabenec, Trenčín, jan. 2018.

Primicie Janko Balko, 1996

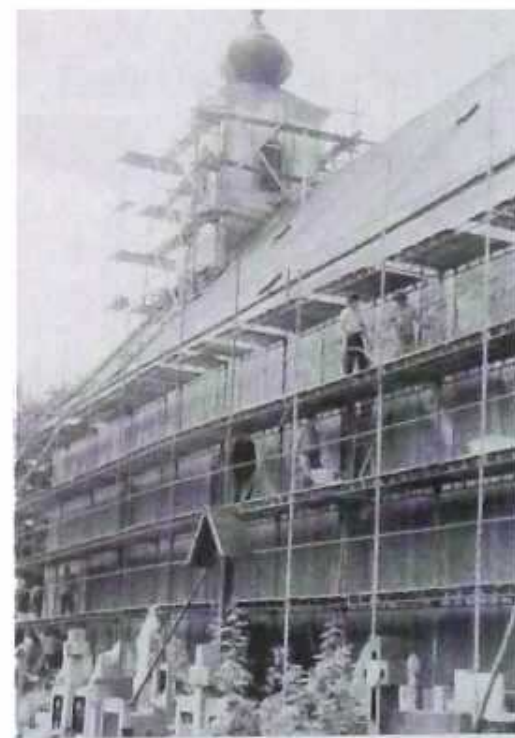

50. výročie kňazskej vysvietky, osvietený pan Anton Domin 1998

Digitizácia: Ing.V.Brabenec, Trenčín, jan.2018.

Otec biskup František Rabel udeľuje sviatosť birmovania r. 1998

Oprava fasády Farskeho kostola r. 1979

Čistenie a obnovenie maľovky v r. 2000 – Miroslav Zemko na fotografii u Jaroslav Křenek – maliar

Betlehem – Farský Kostol

Križ

Bol nástrojom ukrižovania. V kresťanskom živote má veľký význam, lebo symbolizuje vykupiteľskú smrť Ježiša Krista. Liturgické uctievanie svätého Križa bolo v Jeruzaleme čoskoro po jeho nájdení. Slávnostné uctievanie Križa býva vo Veľkom týždni na Veľký piatok.

Majme vo veľkej úcte križ, či už ide o veľké križe, alebo i malé, ktoré nosíme ako privesky. Križ je symbol SPÁSY.

Očakávané významné udalosti vo farnosti:

- **Posviacka kostola** je plánovaná na 25. novembra 2001 otcom biskupom Mariánom Chovancom, ktorého poveril otec kardinál. Kostol bol doteraz iba požehnaný. Posvätenie je vyšší stupeň. Ľudovo sa používa pre oba termíny výraz "posviacka".

Ľudové misie

Na budúci rok sú plánované ľudové misie, vo farnosti otcami redemptoristami z Podolinca.

Použitá literatúra:

- Archív farského úradu
- Schematizmus nitrianskej diecézy
- Životopisy svätých
- Kronika obce Zamarovce
- Trenčín - Vlastivená monografia 1, 1993
- Ján Minárech: Dejiny obcí Istebník, Orechové, Žabinec 1208 - 1969
- Vít Vagovič: Zlatovce 1244 - 1994
- Rudolf Samuel: Zamarovce 1993
- Viera Remešová: Ikonografia a atribúty svätých
- Pamätníci farnosti